

Амбліопія

Що таке "ліниве око"?

ЛІНИВЕ ОКО АБО АМБЛІОПІЯ – ЦЕ ПОГІРШЕННЯ ЗОРУ, ЯКЕ НЕ ВИПРАВЛЯЄТЬСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ОКУЛЯРІВ. ЦЕЙ СТАН ПОЧИНАЄТЬСЯ У ДИТИНСТВІ. АМБЛІОПІЯ ВИНΙΚАЄ У КОЖНОЇ 50-Ї ДИТИНИ. ЯКЩО ЇЇ НЕ ЛІКУВАТИ, ЦЕ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ПОЖИТТЄВОЇ ВТРАТИ ЗОРУ ХВОРИМ ОКОМ. ПРИЧИНИ АМБЛІОПІЇ МОЖУТЬ БУТИ РІЗНИМИ. НАЙЧАСТІШЕ ВОНА ВИНΙΚАЄ, КОЛИ У ДИТИНИ КОСООКІСТЬ АБО ЯКЩО ОЧІ РУХАЮТЬСЯ АСИМЕТРИЧНО. КРІМ ТОГО, АМБЛІОПІЯ МОЖЕ ВИНΙΚАТИ, КОЛИ ОДНЕ ОКО ФОКУСУЄТЬСЯ КРАЩЕ, НІЖ ДРУГЕ. КОЖНА ДВАДЦЯТА ДИТИНА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ МАЄ ПРОБЛЕМИ ЗОРУ, ЯКІ МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ АМБЛІОПІЮ. В ОБОХ ВИПАДКАХ ОДНЕ ОКО СТАЄ БІЛЬШ СИЛЬНИМ, НІЖ ДРУГЕ. ОКО З КРАЩИМ ЗОРОМ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ БІЛЬШ АКТИВНО, ТОДІ ЯК СЛАБШЕ ОКО ЗАЛИШАЄТЬСЯ БЕЗДІЯЛЬНИМ. ЯКЩО ПРОБЛЕМУ НЕ ВИРІШИТИ, СЛАБКЕ ОКО БАЧИТИМЕ ВСЕ МЕНШЕ, І ЙОГО ЗІР ПОГІРШИТЬСЯ. ВІДНОВИТИ ЗІР ЛІНИВОГО ОКА МОЖНА, ЯКЩО ЯКОМОГА РАНІШЕ ВИЯВИТИ ПРОБЛЕМУ ТА ПОЧАТИ ЛІКУВАННЯ.

ВИ МОЖЕТЕ ЗАХИСТИТИ СВОЮ ДИТИНУ ВІД ПОГІРШЕННЯ ЗОРУ ЧЕРЕЗ АМБЛІОПІЮ, ЯКЩО ВИ:

1. Пильнуватимете за ознаками лінивого ока.
2. Прослідкуєте, щоб під час перевірки зору дитини кожне око перевірялося окремо.

Ознаки лінивого ока

До появи лінивого ока можуть призводити різні причини. Нижче наведено кілька ознак, які можуть вказувати на амбліопію або інші проблеми зору:

- > Переважне використання одного ока;
- > Нахилання голови;
- > Око відхилюється або рухається асиметрично по відношенню до іншого ока, коли дитина втомлена, хвора або на неї падає яскраве світло;
- > Дитина часто закриває око, особливо під яскравим сонцем;
- > Дитина часто тре око;
- > Дитина занадто часто блимає;
- > Дитина підносить речі близько до очей.

Якщо ви помітили ці або інші проблеми зору, негайно відведіть дитину до окуліста на огляд.

Інколи діти з проблемами зору не виявляють жодних ознак.

Перевіряйте зір вашої дитини

Пам'ятайте, лікування буде більш ефективним, якщо амбліопію виявлено на ранній стадії. Перевіряти зір дитини треба:

- > Незабаром після народження
- > У дошкільному віці (3 або 4 роки)
- > У разі потреби під час шкільного навчання

Регулярна перевірка зору потрібна навіть тоді, коли дитина не виявляє ознак погіршення зору.

Щоб отримати підготовлений організацією Prevent Blindness America безкоштовний примірник Заяви про позицію відносно охорони зору дитини (Children's Eye Health Position Statement), зателефонуйте за номером 1-800-331-2020 або завітайте на сайт організації за адресою www.preventblindness.org.

ЧОМУ СЛІД ЛІКУВАТИ АМБЛІОПІЮ?

Без лікування ліниве око, що не використовується, втрачатиме зір. Це може призвести до постійної сліпоти слабкого ока. Вірогідність відновлення зору дуже висока, якщо лікування дитини починається до трьохрічного віку.

По досягненні 6-7 років зір дитини буде вже повністю сформований. Після цього лікування амбліопії стає набагато складнішим.

Як проходить лікування "лінивого ока"?

Спочатку окуліст мусить лікувати причину амбліопії. Нижче наводяться декілька поширених способів лікування:

- > Окуляри можуть допомогти сформувати правильний фокус або виправити очі, коли вони рухаються асинхронно.
- > Якщо інші способи не допомагають, проводиться хірургічна операція на м'язах ока. Операція може допомогти очам працювати разом.
- > Спеціальні вправи для слабкого ока можуть сприяти поліпшенню зору.

Водночас із лікуванням причини окуліст мусить допомогти слабкому оку відновити зір. Для цього існує декілька способів:

- > Пов'язка або закривання здорового ока змушує "ліниве око" працювати активніше.

Дитина може бути повинна носити пов'язку на оці протягом кількох тижнів або багатьох місяців. В цей час дитина мусить регулярно відвідувати окуліста, щоб

визначити, чи послаблене око стає міцніше. Пов'язка найбільш ефективна у ранньому віці, але лікар може призначити пов'язку в будь-якому віці.

> У деяких випадках для пониження різкості зору здорового ока замість пов'язки можуть використовуватися ліки, наприклад, краплі або мазь.

> Для пониження різкості зору здорового ока також використовуються окуляри або контактні лінзи – це змушує слабке око працювати більше.

Підтримка дитини під час лікування

Якщо у вашої дитини амбліопія, вона може переживати з причини лікування або необхідності носити пов'язку. Ви повинні розуміти почуття дитини та набратися терпіння. Це сприятиме лікуванню.

ВИ НЕ ОДИНОКІ!

Час від часу батьки дітей з амбліопією також починають відчувати емоційні проблеми. Наприклад, це може бути хвилювання, страх або почуття провини. Вам слід пам'ятати, що десятки тисяч батьків у країні переживають зараз те ж саме, що й ви. Багато з них беруть участь в онлайнному форумі організації Prevent Blindness America, де батьки обговорюють свої почуття, лікування дітей та успішні стратегії. Ви можете приєднатися до цього безкоштовного ресурсу підтримки батьків за адресою www.preventblindness.net/forum.

МИ ДОПОМОЖЕМО ВАМ ДІЗНАТИСЯ ПРО ТЕ, ЯК ВИ МОЖЕТЕ ЗАХИСТИТИ ЗІР СВОЄЇ ДИТИНИ.

Якщо у вас виникають питання про глаукому або ви потребуєте будь-яку іншу інформацію, зателефонуйте до Prevent Blindness America за номером 1-800-331-2020 або завітайте до сайту за адресою www.preventblindness.org.

Організація Prevent Blindness America

Офіс в США:
211 West Wacker Drive
Suite 1700
Chicago, Illinois 60606

Додаткові примірники можна придбати окремо.

Інформація в цій брошурі може змінюватися.

Додаткову інформацію можна отримати за телефонним номером: 1-800-331-2020.

Дані та рекомендації, наведені в цій публікації, взято з джерел, які вважаються надійними. Проте слід пам'ятати, що організація Prevent Blindness America та її філії не займаються наданням професійних послуг з лікування зору шляхом розповсюдження цього видання. Організація Prevent Blindness America та її філії попереджують, що це видання не може розглядатися як вичерпне джерело з питань

здоров'я, збереження зору або запобігання погіршення зору і не замінює професійних послуг окулістів.

Наша єдина мета: збереження зору

Організація Prevent Blindness America була заснована в 1908 році і є провідною добровільною організацією країни з питань здоров'я та охорони зору, що спрямована на боротьбу зі сліпотою та збереження зору. Ставлячи за мету пропаганду постійного догляду за зором, Prevent Blindness America щорічно впливає на життя мільйонів людей через суспільну та професійну освіту, агітацію, сертифіковані програми навчання з питань перевірки зору, дослідницьку роботу та програми послуг для суспільства та пацієнтів. Ці послуги стали можливими завдяки щедрій підтримці з боку американського суспільства. Організація з усіма своїми філіями, відділеннями та підрозділами цілком віддана меті усунення сліпоти в Америці, яку можна запобігнути.

Щоб отримати додаткову інформацію або зробити внесок до фонду охорони зору, телефонуйте, будь ласка, за номером: 1-800-331-2020 або завітайте до сайту www.preventblindness.org.